

**Karácsony, egy kicsit
másképp**

Egészségfejlesztő programterv

Ivity Zsófia

II. évfolyam 5. csoport

2013.10.24.

I. Program célja és jelentősége

1. Témaválasztásom oka, programom célközönsége

Ugyan még messze a Karácsony, mégis ez az ünnep áll az én szívemhez a legközelebb. Mindenképp egy olyan programtervet szándékoztam megírni, amit könnyű megvalósítani, nagyon hasznos, valamint segíteni tudok vele elsősorban a hozzám közel állóknak, de remélem, hogy ötletet tudtam adni másoknak is, és bátran fogják alkalmazni ők is a programomat.

2. Miért fontos?

Karácsonykor a legtöbb család évről évre ugyanazokat az ételeket készíti el. Nincs ez másképp az én családomban sem, ám úgy gondolom, hogy a karácsonyi menü kismértékű megreformálása egészségesebbé tudja varázsolni ezt az ünnepet. Szándékom nem az ételek teljes módosítása, csupán az alapanyagok megváltoztatásával szeretnék egészséges fogásokat tenni az ünnepi asztalra. Számomra rendkívül fontos a családom egészsége, és szeretném felhívni a figyelmüket az egészséges életmód, és kiegyensúlyozott táplálkozás fontosságára.

3. Céлом

Sok szempontból nagyszerű választás ez az ünnep, hiszen ilyenkor az egész család együtt van, a közös ebédek szinte hozzátartoznak az ünnep hangulatához, a közös főzés, sütés elengedhetetlen része a Karácsonynak. Az ilyenkor hagyományosnak számító fogások nem éppen kedvezőek az egészségünk szempontjából, magas a cukor- és zsírtartalmuk, igazi kalóriabombák. Sokan szinte kipukkadásig eszik magukat, nem igazán jellemző ezekre a napokra a mértékletesség. Nem is az ünnep hangulatát szeretném megváltoztatni, vagy felrúgni a hagyományokat. A célom, hogy egy kicsit egészségessé varázsoljam ezt az ünnepet, nem csak az ételekre, hanem a hangulatra is kiterve, valamint, hogy hasznosan töltsük el ezeket a napokat egymás társaságában.

II. Program rövid áttekintése

1. Helyszín

Helyszínnek az otthonomat választottam, bár sokszor megyünk rokonokhoz, barátokhoz, egy napot mégis szeretnék kitűzni, amikor csak mi hatan, a szűk család együtt vagyunk.

2. Időtartam

A program szinte egész Karácsony alatt tartana, hiszen több mindent foglal magába. Azon a napon, amikor otthon leszünk, szeretném én meglepni a családomat ízletes és egészséges fogásokkal. Persze, hogy valóban finomak legyenek, ahhoz Édesanyám segítségével elengedhetetlen.

3. Kivitelezés lépései

Az alapanyagokat haza is kell hozni a boltból, így arra gondoltam, hogy a nagybevásárlást, az ünnepek előtt tennék meg, csak a család női tagjai, amolyan lányos programként. Így a tömeg és a túlhajszolt, ideges emberek is elviselhetőbbek a bevásárlóközpontokban.

A konyhában 2 lánytestvéremmel, valamint Anyukámmal sütnénk, főznénk, igazán jó hangulatban, az ünnepek jegyében. A család egyetlen férfitagját sem hagynánk munka nélkül, az ő feladata lesz a karácsonyfa beszerzése, valamint a jó minőségű italokról való gondoskodás. A közelben élő Nagymamát azonban most mentesíteni fogjuk mindenféle munkától, való igaz, hogy a Mama sütiénél aligha akad finomabb, ám neki az ünnep most a pihenésről és a családdal töltött időről fog szólni. A 84 éves imádott Mamámat ismerve azonban nem fogja hagyni, hogy a mi nyakunkba szakadjon az egész karácsonyi készülődés, úgyis itt lesz és segíteni fog az unokáinak, ahogy azt már 20 éve teszi. ☺ Ezért arra gondoltam, hogy ő se maradjon feladat nélkül, a díszítésért fog felelni, hogy mindenki tökéletesen meghitt hangulatba kerüljön.

III. Program részletes leírása

1. Az első és legfontosabb; a karácsonyi menü

A menüt nem fogom teljesen átalakítani, csupán módosítom egy kicsit, hogy a hagyományok megmaradjanak, és hogy mindenki ízlésének eleget tegyek. Tipikus karácsonyi menünek számít a magyar családok körében a halászlé, a libasült, a kacsasült, a rántott hal, a héjában sült burgonya, a mákos guba, a mákos kalács, a diós sütemények, a bejgli, valamint a mézeskalács. Én ezt egy kicsit újragondolva és a család ízlésére szabva, a következő menüsört állítottam össze: mivel Baján születtem és Szegeden járok egyetemre, szinte evidens, hogy egy jó halászlének mindenképp szerepelni kell a menüsoron. Ám ezt most egészségesen fogom elkészíteni. A halászlé nem csak a hal miatt számít egészségesnek, a ponty mellett, még két olyan alapanyag is szerepel, ami egészségesnek mondható; ilyen a vöröshagyma és a paprika.

Az ételek sótartalmára különösen nagy gondot fogok fordítani, hiszen a családom kedveli a sós ételeket, ám már ideje próbálom rábírní őket a túlzott só fogyasztás mellőzésére, és úgy gondolom, hogy sokat sikerült változtatnom az étkezési szokásaikon.

A halászléhez mi sem passzolna jobban, mint Édesapám által egy tökéletesen kiválasztott félédes vörösbor. Itt is a mértékletességet tartanánk szem előtt.

Az ünnep szinte elengedhetetlen része a tömérdek sütemény. Hiszen nincs is annál kellemesebb, mint amikor a téli kinti hidegből a sütemény isteni illatára térünk be a meleg otthonba, és gyertyafény valamint egy meghitt beszélgetés közben elmajszoljuk az édességeket. Így hát nem szabad kihagyni a süteményeket sem az egészséges karácsonyi menüből, csupán az alapanyagokra kell figyelni, és arra, hogy a cukorfogyasztást csökkentsük valamelyest. Egy kicsit „átdolgozom” a Nagymami mennyei bejglijének receptjét, ügyelve az alapanyagok mennyiségére és minőségére. Mivel a szűk család sem mondható olyan kicsinek, még egy fajta édesség készítésére vállalkozom. Ez pedig a másik nagy kedvenc, a mézeskalács újragondolásából született ötlet; a mézes zabpelyhes tallér. Mint ahogy a neve is

elárulja, nem igényel sok alapanyagot, és biztos vagyok benne, hogy nagy sikere lesz a családom körében.

2. A pihenés

Miután együtt, jó hangulatban, gyertyafény, beszélgetés és zene mellett elfogyasztottuk a finomabbnál finomabb, ráadásul egészséges ételeket (ügyelve a mértéktartásra), a délután folyamán a pihenés lesz a főszerep. Persze az aktív pihenésé, hisz a mozgás elengedhetetlen része az egészséges életmódnak, és ezekben a napokban sem szabad megfeledkezni róla. Az ünnepek remek alkalmat adnak arra, hogy kiszakadjunk egy kicsit a hétköznapi pörgésből, és időt szánjunk magunkra. Én egy hangulatos sétára gondoltam a szabadban, ami hóesésben igazi élménynek számít. Persze ha valaki más aktív kikapcsolódásra vágyik, arra is van lehetőség. Kisgyerekekkel való szánkózás és hógolyózás közben a felnőttek is egy kicsit újra gyerekeknek érezhetik magukat, a lényeg, hogy élvezzék a havat, és ezt a gyönyörű évszakot a megannyi csodájával együtt.

Este pedig a kandalló tüze mellett, gyertyafényben, a beszélgetés lesz a főszerep, hiszen egész évben alig van együtt a családom, mindenki máshol dolgozik/tanul, van, hogy hetekre nem látjuk egymást. Ezért a Karácsony tökéletes alkalom arra, hogy végre meghittten együtt töltsünk egy kis időt azokkal, akiket szeretünk. A jól megszokott forralt bor helyett pedig fűszeres almás teával lepném meg őket.

3. Eszközök a programhoz, és az anyagi források

Úgy gondolom, hogy a programom nem követel különösebb anyagi forrást, hisz az egészségesebb alapanyagok is hasonló áron érhetőek el, mint az összes többi szokásos, olykor egészségtelenebb étel.

4. Buktatók

Nem hiszem, hogy különösebb buktatókra kell számítnom, hiszen a programom egyszerű és jól kivitelezhető, és a családom nyitott az új dolgok felé. Mozogni szeretünk, ezért azzal sem lesz különösebb gond, hogy kicsábítsam őket a szabadba.

IV. Értékelés, visszajelzések

Ha minden jól alakul, akkor ez a Karácsony is tökéletesen jó hangulatban fog telni, akárcsak a többi.

Ismerem már annyira a családtagjaimat, hogy tudom, mikor tetszik nekik valami, mikor élvezik azt, amit csinálnak, és mikor nem. Őszinték vagyunk egymáshoz, így biztosan ki fogom kérni a véleményüket, és megfogadom a tanácsaikat.

Úgy gondolom, hogy jól fogjuk érezni magunkat az ünnepek alatt, és remélem, hogy jövőre is ugyanígy együtt lehetünk Karácsonykor. Hiszem, hogy ezek az apró kis trükkök rávezetik a családtagjaimat arra, hogy az ünnepek alatt sem kell feltétlenül degeszre ennünk magunkat, és

egész nap otthon ülni a számítógép előtt, hanem igenis kimenni a szabadba, együtt lenni, figyelni a másokra, felfedezni, hogy milyen csodálatos is ez az évszak, ez az ünnep, és átadni a szeretetet, ami ilyenkor a legfontosabb.

